

**Анотація на вибірккову навчальну дисципліну
«Особливості організації навчально-виховного процесу з
обдарованими дітьми»**

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань *01 Освіта/Педагогіка*

Спеціальність *013 Початкова освіта*

Освітньо-професійна програма *Початкова освіта*

Кількість кредитів – *3*

Рік підготовки *3, семестр – 5*

Компонент освітньої програми: *вибірковий*

Мова викладання: *українська*

Викладач: **Ключкович Тетяна Василівна**, кандидат педагогічних наук, старший викладач; e-mail: tetyana.klyuchkovych@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Проблема навчання і виховання обдарованих дітей пов'язана з вимогами та потребами сучасного суспільства, динамікою його розвитку, що стимулює активність і творчість особистості. Глобалізація і науково-технічний прогрес відкривають широкі можливості для розвитку інтелектуального, культурного потенціалу особистості. В сучасних умовах перед школою стоїть важливе завдання – своєчасне виявлення креативних здібностей у дітей, їх подальший розвиток, навчання і виховання цілеспрямованої особистості, що прагне до максимальної реалізації своїх можливостей. Проблема розвитку обдарованих дітей є комплексною і потребує уваги до удосконалення всіх ланок навчально-виховного процесу. Навчальний курс **«Особливості організації навчально-виховного процесу з обдарованими дітьми»** орієнтований на засвоєння студентами теоретичних, методичних і організаційних основ педагогічної роботи з обдарованими дітьми. В умовах динамічного розвитку сучасного освітнього середовища майбутньому вчителю необхідно володіти основами навчально-виховної роботи з обдарованими школярами.

2. Метою навчальної дисципліни **«Особливості організації навчально-виховного процесу з обдарованими дітьми»** є формування у студентів знань, умінь і навичок, необхідних для соціально-педагогічної взаємодії з обдарованими дітьми та організації ефективного навчально-виховного процесу в закладах освіти, зокрема початкової.

Завдання навчального курсу: сформувати у студентів цілісне уявлення про природу обдарованості, її ознаки та види; висвітлити наукові підходи до проблеми обдарованості; розкрити основи педагогічної діагностики розвитку обдарованих дітей та організації освітньої роботи з урахуванням здібностей і творчого потенціалу школярів; розвинути професійні вміння і навички до проєктування соціально-педагогічної взаємодії з обдарованими учнями;

ознайомити студентів з методами, засобами та формами організації навчання та виховання обдарованих дітей, розвитку їхнього творчого потенціалу.

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни. У процесі вивчення навчальної дисципліни «**Особливості організації навчально-виховного процесу з обдарованими дітьми**» студенти ознайомляться з основами знань про природу обдарованості дитини, розглянуть теоретичні моделі навчання і виховання обдарованих дітей, визначать алгоритм діагностики обдарованості у дітей, з'ясують специфіку діяльності вчителя початкової школи з організації роботи з обдарованими дітьми, вмітимуть проєктувати соціально-педагогічну взаємодію з обдарованими учнями, набудуть знань і вмінь щодо використання педагогічних методів і технологій у навчальній і виховній роботі з обдарованими дітьми, зокрема молодшого шкільного віку.

4. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- концептуальні підходи до навчання і виховання обдарованих дітей;
- нормативні документи, які регулюють роботу з обдарованими дітьми;
- професійні вимоги до фахівця, який працює з обдарованими дітьми;
- методики та критерії діагностики обдарованості;
- види й ознаки обдарованості;
- організаційні форми, методи навчання і виховання обдарованих учнів у початковій школі;

уміти:

- здійснювати науковий аналіз діяльності вчителя з організації навчально-виховного процесу з обдарованими учнями;
- застосовувати сучасні методи та технології соціально-педагогічної взаємодії з обдарованими дітьми;
- планувати, організовувати та аналізувати різноманітні види навчальних занять з обдарованими учнями;
- оцінювати навчальні досягнення та розвиток обдарованих дітей;
- здійснювати комплексний педагогічний, психологічний і соціальний супровід обдарованих дітей.

5. Література

1. Азаркіна О. Особливості поведінки обдарованих дітей у процесі навчання і взаємодії з оточенням. *Наука і освіта*. 2018. № 11-12. С. 68-71. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NiO_2018_11-12_13
2. Берека В. Теоретичні аспекти побудови освітнього середовища для навчання та розвитку обдарованих дітей. *Нова педагогічна думка*. 2018. № 3. С. 160-163. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2018_3_35
3. Беленька Г. В. Адаптація обдарованих дітей до умов навчання у початковій школі. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання*

в закладах освіти. 2015. Вип. 11. С. 173-176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ozfm_2015_11_54

4. Добровольська Н.А. Соціально-психологічні засади становлення та розвитку обдарованої особистості в сучасному соціумі: монографія. Сєверодонецьк: СНУ ім. В. Даля: LAT & K, 2019. 295 с.

5. Євтух М.Б. Психологія і педагогіка креативного розвитку обдарованої особистості: монографія за результатами зарубіж. дослідж. / М.Б. Євтух, М.О. Носко, І.С. Волощук; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдар. дитини НАПН України. Чернігів: Десна Поліграф, 2017. 598 с.

6. Зуєв М. Загальні підходи до організації навчання обдарованих дітей в Європейських країнах. *Навчання і виховання обдарованої дитини: теорія та практика.* 2017. Вип. 1. С. 40-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nivoo_2017_1_7

7. Карпова Л. Методологічне підґрунтя до управління процесами створення освітньо-розвивального середовища для обдарованих дітей у закладах загальної середньої освіти. *Адаптивне управління: теорія і практика.* Педагогіка. 2018. Вип. 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/adupped_2018_5_22

8. Обдарована дитина. Психолого- педагогічний супровід / упоряд. Ж.Сташко. К.: Шк. світ, 2013.104 с.

9. Освітнє середовище як чинник становлення обдарованої особистості: монографія / [Р. О. Семенова та ін.]; за ред. Р. О. Семенової; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. Київ; Кіровоград: Імекс, 2014. 227 с.

10. Панчук Н. Психологічні особливості особистості обдарованої дитини старшого дошкільного та молодшого шкільного віку. *Педагогічна освіта: теорія і практика.* 2019. Вип. 27. С. 335-340. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppo_2019_27_59

11. Соціально-педагогічне проектування розвитку обдарованості учня в системі навчально-виховного процесу: посібник / В. О. Киричук та ін.; заг. ред. В. О. Киричук; Ін-т обдарованої дитини НАПН України. Київ: Ін-т обдарованої дитини, 2014. 192 с.

12. Федорова Н. Ф. Педагогічні умови розвитку обдарованої особистості у школі: навч.-метод.посіб. / Нац. акад. пед. наук України, Ін-т обдаров. дитини. Київ: Ін-т обдаров. дитини, 2014. 93 с.